

Posudek vedoucí práce

Jan Andil: Motiv noci u Jana od Kříže a současných spirituálních autorů

Je třeba předeslat, že autor diplomové práce je bosý karmelitán, z čehož vyplývá zřejmé zaujetí karmelitánským motivem a možnost nahlédnout i do pramenů této spirituality, které nejsou dostupné v běžných knihovních fondech. Jeho záměr je ovšem spirituálně-pastorační, čímž se jeho analýza motivu temné noci liší od již dříve dostupných pojednání, tj. např. od schematizující prezentace nauky Jana od Kříže u N. Cumminse či šířeji pojatá práce o tematice duchovní krize u T. Moora.

Přestože těžiště předložené diplomové práce spočívá ve třetí a čtvrté kapitole, autor důkladně opečoval také životní kontext španělského mystika, ve kterém se téma duchovní noci objevilo. Podobně považoval za potřebné začlenit zvolený motiv z díla Jana od Kříže do celku jeho díla (viz druhá kapitola). Tyto kapitoly nepřichází se zásadně novými fakty, nejde ostatně o práci z dějin spirituality, autor se soustředí na vše, co považuje za potřebné předat k lepšímu porozumění důvodům a kontextu vzniku motivu temné noci uvnitř celku nauky španělského karmelitána. Přesto je v českém prostředí celá řada použitých faktografických údajů velmi cenná, protože dosud máme jen minimum biograficky zaměřených studií k této významné osobnosti španělského baroka. Oceňuji velký pokrok, který diplomant v této fázi učinil: vzhledem k původní verzi jde o stylisticky již velmi přepracované pasáže, což v případě práce se zdroji z italské a španělské jazykové oblasti bývá nutné, protože i řada odborných teologicky vzdělaných autorů používá značně parenetický způsob vyjadřování, který v českém odborném stylu působí poněkud neobvykle. Jan Andil zde odvedl obrovský kus práce, který opravdu nemohu neocenit.

Třetí kapitolu autor věnoval podrobnému popisu fenoménu temné noci, jímž španělský mystik popisuje specifickou část duchovního dozrávání, ve kterém se meditující subjekt dostává do určité duševní a duchovní krize. Španělský karmelitán ve svých dvou zásadních textech k tématu nabízí klíč k porozumění této fázi procesu duchovního růstu, který podle něj ústí ve sjednocení s Bohem. Autor diplomové práce je v této kapitole uctivý posluchač a ve snaze nezkrasit mystikovu nauku se často uchyluje k citacím z mystického textu. Přesto ni v této kapitole nechybí snaha o samostatnou interpretaci textu, i když je zřejmá snaha předat ji i s původním pojmovým aparátem a skutečně co nejdříve, protože aktualizaci témat se bude věnovat až v poslední, čtvrté kapitole.

V jejím úvodu se Andil snaží nejprve stručně připomenout dějinně-kulturní kontext a zdůvodnit, proč se v něm zřejmě objevuje nový zájem o barokního mystika a jeho motiv noci. Z řady duchovních autorů, kteří se dnes vrací k dílu španělského karmelitána, vybral pět výrazných jmen současné spirituality a pokusil se prezentovat, čímž každý z nich obohatil porozumění motivu temné noci v kontextu novodobé spirituality. Myslím, že v této kapitole diplomantova práce zůstává důležitou první sondou, která dokázala vytěžit několik důležitých postřehů, jež znovu souhrnně nastiňuje v samotném závěru práce. Právě zde ovšem také nejvíce vychází najevo nedotaženost jinak velmi důkladné práce – je zřejmé, že diplomantovi již nezbývalo sil na to, aby podobnou péčí, kterou vidíme na ploše prvních dvou kapitol, věnoval také závěru. Závěr proto strádá obvyklým nedostatkem diplomových prací, tj. podnětná a dobře koncipovaná práce postrádá zřetelné vyústění, které by dokázalo z cenných informací obsažených v celku práce, dospět k promyšlené syntéze. Proto předloženou diplomovou práci navrhuji sice jednoznačně k obhajobě, ale s navrhovaným hodnocením velmi dobře.

V Praze, 28.8.2018

Th.Lic. Mgr. Denisa Červenková, ThD.